

Bryssel den 27 september 2024
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2022/0302(COD)

13760/24
ADD 1

CODEC 1841
JUSTCIV 158
JAI 1417
CONSOM 290
COMPET 953
MI 815
FREMP 366
TELECOM 281
CYBER 264
DATAPROTECT 284

I/A-PUNKTSNOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Utkast till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister och om upphävande av rådets direktiv 85/374/EEG (första behandlingen) – Antagande av lagstiftningsakten = Uttalande

Uttalande från Estland

Estland stöder direktivets syfte och kan ställa sig bakom de flesta av lösningarna. I direktivet regleras emellertid processrätten på ett sätt som ger upphov till fundamentala frågor om de grundläggande principerna i en medlemsstats lagstiftning.

Direktivet innehåller nämligen en klausul om maximal harmonisering och reglerar således uttömmande även utlämnande av bevisning i fråga om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister. Maximal harmonisering leder till en oroväckande särskild ordning i vår lagstiftning där andra regler gäller. Närmare bestämt skulle det vara svårare för en klagande att begära domstolens hjälp med att samla in bevisning i fråga om skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister än när det gäller andra rättsliga förfaranden, både i de fall då det antas att parterna befinner sig i en ojämlik situation och i förfaranden där det antas att parterna är jämbördiga.

Estland har under förhandlingarna förklarat att innehållet i processuella åtgärder inte bör vara orimligt mångskiftande med anledning av tvistens specifika innehåll. Det skulle leda till en fragmentering av lagstiftningen, bristande rättslig klarhet och, framför allt, olika behandling av förfarandets parter. Detta skulle kunna leda till ett problem med vår konstitution. Vi har uppmärksammat det faktum att processrätten i en medlemsstat är ett enhetligt system där olika delar av processrätten är kopplade till och vägda mot andra delar av processrätten. För att säkerställa rättslig klarhet och likabehandling av förfarandets parter bör vi därför överväga att ändra de allmänna reglerna för utlämnande av bevisning i vår nationella civilprocessrätt till de regler som anges i direktivet. Vi anser dock inte att det är möjligt, eftersom ett sådant ingrepp i nationell rätt inte bör vara syftet med EU-rätten.

Dessutom är den rättsliga grunden för reglering av civilrättsliga förfaranden i Europeiska unionen artikel 81 i EUF-fördraget, som reglerar gränsöverskridande rättsligt samarbete. När det gäller denna rättsliga grund övervakas det alltid mycket noggrant att de regler som inrättas inte inkräktar på medlemsstaternas nationella processrätt. Den rättsliga grunden för det aktuella direktivet är artikel 114 i EUF-fördraget, som reglerar den inre marknadens upprättande och funktion. Vi anser att samma noggranna överväganden bör göras när man tillämpar denna rättsliga grund och samtidigt reglerar medlemsstaternas processrätt. Till exempel har ett befintligt direktiv med en rättslig grund för den inre marknaden, som behandlar civilrättsliga förfaranden och även innehåller en klausul om utlämnande av bevisning, endast en minimal harmoniseringseffekt (direktivet om grupptalan). Detta gör det möjligt för medlemsstaterna att basera sina regler på sin nationella lagstiftning och sina rättstraditioner.

Slutligen får detta direktiv inte gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet. Ordalydelsen i reglerna om utlämnande av bevisning (i artikeldelen och i skälet) tyder dock på att syftet är att ingripa i medlemsstatens processrätt, samtidigt som det inrättas ett särskilt system för insamling av bevisning endast på det specifika området för skadeståndsansvar för produkter med säkerhetsbrister. Det är fortfarande obegripligt hur maximal harmonisering i detta fall skulle vara motiverad (liksom hur det är motiverat att reglera detta på annat sätt än så som det regleras på andra områden där det också antas att parterna är ojämlika). Dessutom har den faktiska inverkan av en sådan maximal harmonisering av medlemsstaternas nationella processrätt och rättssystem inte utvärderats. Vi anser att det inte är proportionerligt att uppnå det aktuella målet genom den ovan beskrivna lösningen.

Sammanfattningsvis anser Estland att den valda metoden för utlämnande av bevisning i detta direktiv inte är lämplig och vi kommer noggrant att följa andra förslag för att ett sådant tillvägagångssätt inte ska upprepas.
